

Digitální stopa

★ Co se naučíte

Jak se stát novodobým stopařem ve světě internetu? Naučíte se rozumět tomu, jaký je rozdíl mezi vaší stopou v běžném a v digitálním světě.

★ Kolik máte času

30 minut na práci s pracovním listem a 15 minut na závěrečné hodnocení.

★ Co potřebujete

- čistý list papíru A4 (případně čtvrtku)
- psací potřeby
- nůžky
- pastelky (případně lepidlo a staré časopisy)
- pracovní list s názvem Po stopách
- záznamový arch

★ Jak postupovat

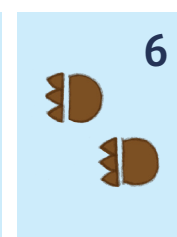
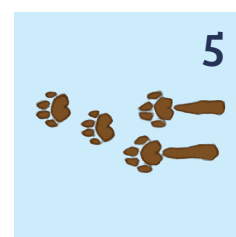
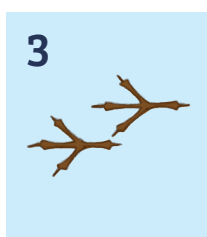
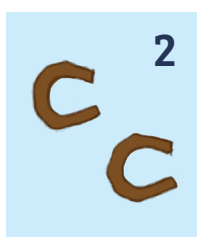
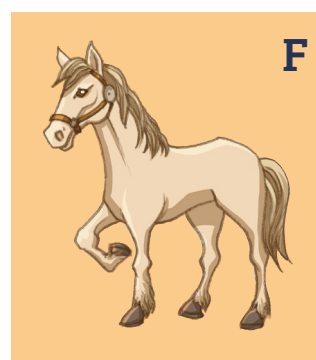
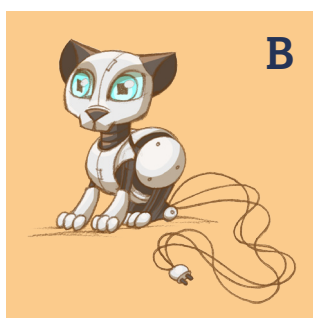
1. V pracovním listu s názvem Po stopách postupujte podle pokynů. Své odpovědi a řešení zapisujte do záznamového archu.
2. První dva úkoly zpracováváte každý sám. Na úkolech 3–6 budete pracovat ve dvojici (snažte se utvořit dvojice chlapec a dívka), případně ve trojici.
3. Po uplynutí 30 minut si sedněte s ostatními spolužáky do kruhu a prezentujte svoji práci ostatním.

Příloha 1 Po stopách – pracovní list

Stejně jako za sebou zanecháváme stopy ve sněhu nebo v blátě, zanecháváme za sebou i digitální stopu i na internetu. Narozdíl od stop ve sněhu může naši digitální stopu tvořit i někdo jiný než my sami. V pracovním listu si ukážeme, v čem se shodují a v čem se liší naše stopy v běžném a digitálním světě.

1. Představ si, že jsi indiánský stopař a snažíš se v přírodě rozpoznat jednu stopu od druhé. Dokážeš správně přiřadit stopy na následujícím obrázku?

Výsledky svého stopování zapiš do záznamového archu.

- 2.** Stopy jsou velmi důležitým vodítkem také při vyšetřování zločinu. Proto se pachatelé snaží stopy zahlazovat nebo je falšovat. Úkolem detektivů je pak stopy číst a určit, kdo je pachatel.

V následujícím komiksu bude tvým úkolem vypátrat, kdo snědl tři nanuky a jak to chtěl zamaskovat.

- 3.** Podívejme se nyní, zda dokážete něco zjistit ze své vlastní stopy! Utvořte skupinky, ideálně dvojice chlapec a dívka, případně trojice, a vyzkoušejte malý experiment.

1. Vezměte si každý čistý list papíru, zujte si botu a ponožku, a každý na svůj papír obkreslete svoje chodidlo.
2. Papíry s obkreslenými chodidly pak vzájemně porovnejte a společně proberte, jaké informace je možné z vašich stop přečíst. Např: Lze poznat, zda jde o dívku či chlapce? Jak je starý/-á? Jak je veliký/-á? Své odpovědi zapisujte do záznamového archu.

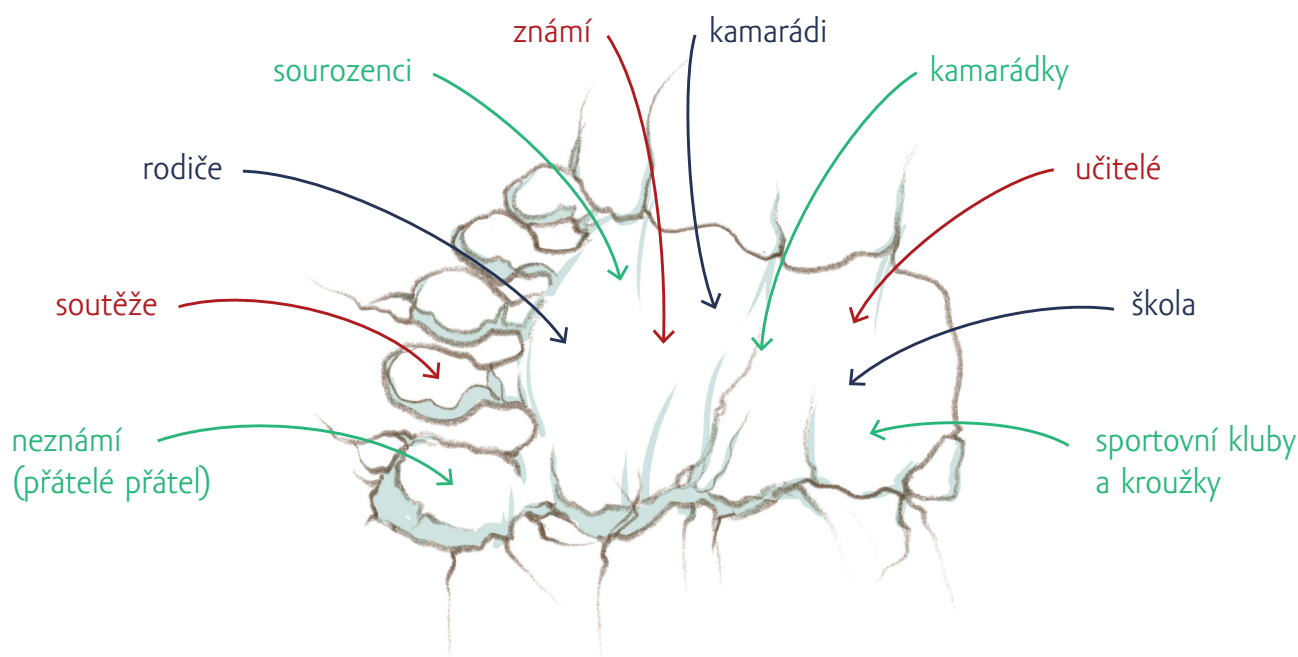

- 4.** Co je to vlastně naše digitální stopa? Digitální stopu tvoří to, co o sobě zveřejňujeme na internetu (prostřednictvím textu, fotografií a videa, na sociálních sítích...).

1. Každý nyní vezměte svoji stopu a vystříhnete ji.
2. Pak každý svou stopu z jedné strany popište informacemi, které o vás mohou být na internetu (například fotky ze školy či rodinného výletu na webu nebo sociální síti, seznam hráčů na webu sportovního klubu, články na tvém blogu, komentáře v sociální síti apod.). Můžeš psát i kreslit (případně můžeš využít např. i časopisy a z nich vystříhat a nalepit podobné informace, pokud se ti nechce kreslit).
3. Až budete mít oba hotovo, položte stopy vedle sebe a zapište do záznamového archu, co máte stejné a čím se lišíte.

5. Naši digitální stopu ale narozdíl od běžného světa nevytváříme jen my sami, mohou ji také vytvářet lidé kolem nás!

Z toho tedy vyplývá, že svou digitální stopu netvoříš jenom TY, ale i ONI.

1. Otoč svou papírovou stopu na druhou stranu.
2. Pokus se odhadnout jakou část tvé digitální stopy zaplňují informace, které o sobě zveřejňuješ TY (vymaluj část stopy jednou barvou), a jakou zaplňují ty, které o tobě zveřejňují druzí lidé (použij druhou barvu na zbylou část).

Zapiš do záznamového archu další informace:

- Kdo také vytváří tvou digitální stopu?
- Jaké informace o tobě jiní lidé zveřejňují nejčastěji?

Dopiš je také do své papírové digitální stopy.

Porovnej zapsané informace opět se svým spolužákem/spolužačkou.

Liší se nějak informace, které o vás zveřejňují druzí? Rozdíly zapište do záznamového archu. Závisí nějaké rozdíly na tom, zda jsi chlapec nebo dívka?

6. Podívej se nyní na svou digitální stopu se všemi záznamy o tobě. Pravděpodobně tam najdeš informace, které se ti líbí, informace, které se ti moc nelíbí (ale ještě to jde), a také informace, které se ti nelíbí vůbec a byl bys radši, kdyby na internetu nebyly.

V záznamovém archu dokresli u informací značky podle následujících pravidel:

- Zelený čtyřlístek = informace jsou v pohodě
- Oranžový otazník = ještě to jde
- Červený křížek = informace se mi nelíbí, nechci, aby na internetu byly

Pokud ti zbude čas, podobně si můžeš označit informace i ve své stopě.

Porovnej své značky se spolužákem/spolužačkou ve dvojici. Prodiskutujte otázky:
Může tě tvá současná digitální stopa ohrožovat? Jak?
Vytváříš i ty digitální stopu jiných lidí? Jak?

7. Na poslední čtvrt hodinu se všichni ve třídě posadte do kruhu a společně spolu diskutujte o tom, na co jste během práce přišli.
Učitel může během vaší diskuse zaznamenávat na papír zajímavé odpovědi a reakce.

Příloha 2 Záznamový arch

1. Odpovědi:

A -

B -

C -

D -

E -

F -

2. Kdo nanuky sebral z ledničky?

.....

Jak vznikly takové stopy?

.....

.....

3. Jaké informace lze přečíst z vašich stop?

.....

.....

.....

4. V čem jsou vaše digitální stopy stejné a v čem se liší?

stejně

liší se

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Napište, kdo může vytvářet vaši digitální stopu:

.....
.....
.....

Jaké informace o tobě druzí nejčastěji vytváří?

.....
.....
.....

Jaké informace jsou nejčastěji o chlapcích a jaké o dívkách?

chlapci

dívky

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

co je stejné

.....
.....
.....
.....
.....
.....

